

COVID i zmiany w świecie bibliotek

red. Małgorzata Kowalska Chrzanowska, "Technologiczne aspekty działalności bibliotek w pandemii COVID-19: nowe zadania – nowe usługi – nowy wizerunek",
Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP, Warszawa 2022

Biblioteki w czasie epidemii

W okresie lockdownu jak na dłoni widać było, że bez zawodowych powiązań, międzyludzkich sieci, które wytworzyliśmy dzięki internetowi oraz możliwości niebezpośredniego łączenia się ze sobą, nie jesteśmy w stanie funkcjonować. Choć zamknięci, izolowani i przestraszeni, musieliśmy rozmawiać i nawiązywać kontakty. Dla Internetu nie było więc alternatywy. „Aby zaadaptować się do nowej rzeczywistości – piszą we wstępie autorzy – gros aktywności przeniesiona została do sfery online, a bibliotekarze przeszli na pracę zdalną”. Ta praca wymagała także utrzymania kontaktu z czytelnikami. I to się działo – bibliotekarze zintensyfikowali działania w mediach społecznościowych, spotkaniach online, kursach, filmikach i podcastach.

Trzydzieści artykułów o technologicznych rozwiązaniach

„Technologiczne aspekty działalności Bibliotek w pandemii covid-19” w trzynastu artykułach napisanych przez pracowników polskich bibliotek i naukowców, przedstawia technologiczne rozwiązania, jakie podjęły ich instytucje. Jakie działania wdrożyli autorzy żeby podtrzymać i uratować swą działalność? Z jakich narzędzi korzystali i jakie efekty były owocem ich działań?

Od kwestii ogólnych...

WW pierwszej części publikacji autorzy podejmują ogólną refleksję na temat tego, jak okres epidemii wpłynął na biblioteki. Czy zmiany, które zaszły w sposobie ich działania pozostaną na dłużej? Co się przyjęło, a co powróci do normy? I jak wpłynie to na czytelników?

...przez działalność w gorącym okresie...

Część druga publikacji dotyczy kwestii działalności instytucji w czasie epidemii COVID-19. Autorzy badają, jak aktywność biblioteczna uwidaczniała się w internecie, na stronach internetowych i facebookowych profilach bibliotek. Tam można było zauważyć zmiany – rosnącą podaż internetowych spotkań, projektów, warsztatów i konkursów. Ale nie tylko internetowe projekty zmieniły krajobraz polskiego bibliotekarstwa. Nastąpiły także „twardsze” zmiany. Korzystając z martwego okresu biblioteki zaczęły wprowadzać zmiany w zarządzaniu księgozbiorami i ich udostępnianiu. Na przykład biblioteka na warszawskim Bemowie postawiła na e-rozwoj – wprowadziła mobilną aplikację biblioteczną, platformę elektroniczną „E-biblioteka” oraz wirtualne spacerki. A to nie wszystko.

Ruszyła także digitalizacja zbiorów. Niemożność fizycznego dotarcia do bibliotek wytworzyła próżnię, którą zapełnia m. in. system „POLONA w Chmurze dla Bibliotek”. Okres zamknięcia był katalizatorem wprowadzanych zmian. Zmiany te wprowadzała Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. KEN w Warszawie we współpracy z Biblioteką Narodową. Jakie były efekty tych działań?

...do kształcenia i podnoszenia kwalifikacji

Trzecia część, dotycząca edukacji i bibliotekarzy w okresie pandemii, składa się z tekstów, które pokazują jak szkolili się polscy bibliotekarze – przede wszystkim zdalnie. W Internecie organizowano seminaria, szkolenia, warsztaty i konferencje. Wydaje się, że bez straty dla jakości kształcenia. Czasami nawet, jak wskazują autorki

artykułu Rewolucja w zdalnej edukacji bibliotekarzy w Wielkopolsce, zdalne spotkania wydają się najlepszym rozwiązaniem. Czy już na zawsze?

W tej części książki autorzy poruszają także tematykę na wskroś praktyczną – chociażby to, jak w najbardziej efektywny sposób komunikować się wewnątrz za pomocą internetowych komunikatorów i wiadomości. Przeczytamy tu także o prawie autorskim w kontekście korzystania przez biblioteki z mediów społecznościowych. A te, jak wiadomo, to podstawa kontaktu z czytelnikami i światem zewnętrznym w ogóle.

TH